

Kansalliskielilautakunta 04.03.2026

Kansalliskielilautakunnan kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimukseen liittyvä seuranta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Öberg Benita

Päätösehdotus

Palvelulinjajohtaja, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Kansalliskielilautakunta päättää kirjata liitteenä olevan raportin tiedoksi ja todeta, että sopimuksen toimeenpano etenee suunnitellusti.

Käsittely

Päätös

Selostus

Kaksikielisten hyvinvointialueiden on tehtävä yhteistyösopimus ruotsinkielisten kielellisten oikeuksien toteutumisen turvaamiseksi sosiaali- ja terveydenhuollossa. Sopimisvelvoite koskee myös Helsingin kaupunkia ja HUS-yhtymää. (Järjestämislaki 1 §:n 3 ja 4 mom. sekä 39 §:n 1 ja 7 mom.) Yhteistyösopimus on allekirjoitettu tammikuussa 2025.

Järjestämislain 39 §:n 2 momentin mukaan kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksessa on sovittava:

- kaksikielisten hyvinvointialueiden työnjaosta ja yhteistyöstä sellaisten ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen toteuttamisessa, joissa tämä on välttämätöntä kielellisten oikeuksien toteutumisen varmistamiseksi tehtävän vaativuuden, harvinaisuuden tai siitä aiheutuvien suurten kustannusten vuoksi;
- työnjaosta ja yhteistyöstä sellaisten ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen toteuttamisessa, joita on tarkoituksenmukaista toteuttaa vain osassa hyvinvointialueita tehtävän vaativuuden, harvinaisuuden tai siitä aiheutuvien suurten kustannusten vuoksi; sekä

- asiantuntijatuesta, jota kaksikieliset hyvinvointialueet antavat toisilleen ruotsinkielisten palvelujen toteuttamisessa.

Järjestämislain 39 §:n 2 momentin mukaan yhteistyösopimuksessa voidaan sopia lisäksi muusta työnjaosta ja yhteistyöstä.

Yhteistyösopimus on pääsopimus, johon pohjautuen sopimusosapuolet voivat tehdä yksittäisiä palvelusopimuksia ruotsinkielisistä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista.

Yhteistyösopimuksen liitteeseen, eli palveluluetteloon, on merkitty palvelukohtaisesti erikseen ne palvelut, joita osapuolet tarjoavat muille osapuolille sopimuksen allekirjoitushetkellä. Palveluluettelosta käy lisäksi ilmi, minkä palveluiden osalta yhteistyön tarve on tunnistettu.

Yhteistyösopimukseen on kirjattu, että palveluluettelon päivittämistä ei pidetä sopimusmuutoksena.

Voidaan toteaa, että yhteistyösopimukseen perustuvia palvelusopimuksia on solmittu ensisijaisesti ruotsinkielisistä vammaispalveluista ja että hyvinvointialueet ovat tunnistaneet myös uusia palveluja, joiden osalta voidaan edetä hyvinvointialueiden välisiin sopimusneuvotteluihin.

Verkostoryhmän yksimielinen linjaus on, että myyvät osapuolet vastaavat uusien palvelusopimusten valmistelun käynnistämisestä.

Sopimuksen toimeenpanoa seuraa yhteistyösopimuksen verkostoryhmä, jonka perustamisesta on sovittu yhteistyösopimuksessa. Sopimusosapuolet ovat nimenneet ryhmälle jäsenet. Ryhmä kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa ja ryhmän tehtäviin kuuluu ylläpitää ajantasaista palveluluetteloa ruotsinkielisistä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista, joiden osalta osapuolet ovat tunnistaneet yhteistyön tarpeen sekä palveluita tarjoavista hyvinvointialueista.

Syksyn 2025 aikana verkostoryhmä on yhteistyössä päivittänyt palveluluetteloa vastaamaan nykyistä tilannetta ja tilannekuvasta on laadittu raportti.

Liitteet

- 1 Raportti kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen toteutumisesta vuonna 2025

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria